

Terugkeren naar de Heemkunde-site kan via de *Terugknop*.

U vindt de *terugknop* bovenin uw scherm, meestal uiterst linksboven.

Heemkundekring Boxtel

Nieuwsbrief - maart 2011

Uitnodiging voor onze volgende lezing, met twee onderwerpen, op dinsdag 22 maart 2011 om 20.00 uur, Zaal de Adelaar, Baroniestraat 75 te Boxtel

Moresnet

De komende lezing besteden we aandacht aan het vierlandenpunt bij Vaals.

Nee, dit is geen typefout. Van 1816 tot en met 1919 lag er een vierde land ten zuiden van Vaals.

Nadat Napoleon verslagen was werden in 1815 België en Nederland samengevoegd tot één groot land. Op de grens van het huidige Duitsland lag ten zuiden van Aken een belangrijke zinkmijn die door zowel Pruisen als Nederland graag werd ingelijfd. Als compromis werd in 1816 gekozen voor een curieuze staatsrechtelijke oplossing en werd besloten een neutraal minilandje rondom de mijn te maken: Neutraal Moresnet. Na de onafhankelijkheid van de Belgen in 1830 lag daarom bij Vaals een vierlandenpunt.

Velen van ons zullen bij geschiedenisles en aardrijkskunde nooit over dit land gehoord hebben. Toch ligt het hemelsbreed nog geen 110 km van Boxtel vandaan. Bij de oprichting in 1816 had het land slechts 250 inwoners, maar al snel ontdekten allerlei misdadigers dat ze hun gevangenisstraf konden ontlopen door in Moresnet te gaan wonen. Ook veel jonge mannen ontliepen hun dienstplicht door naar Moresnet te gaan. Er werd in Moresnet zelfs uranium gevonden, en daar was de Russische tsaar Alexander I zeer in geïnteresseerd. Als taal werd zowel Duits, Frans als Nederlands gesproken en ook woonden er veel voorvechters van de universele taal Esperanto. Neutraal Moresnet is na de Eerste Wereldoorlog toegedeeld aan België. De zinkmijn, waar het allemaal om begonnen is, was inmiddels uitgeput.

Tijdens de lezing zal Dik Bol de achtergronden van dit bijzondere gebied vertellen en zal een documentaire getoond worden, waarin de laatste twee nog levende mensen aan het woord komen die in Moresnet geboren zijn.

Heemkunde excursie 17 september 2011

Het reisdoel van de heemkunde-excursiereis op zaterdag 17 september is dit jaar het gebied rondom Moresnet. Noteer de datum alvast in uw agenda! Het volledige programma ontvangt u in de loop van augustus.

Na de pauze gaat Dik Bol verder met een presentatie over:

De slag om Boxtel in 1794

Ook over dit onderwerp zult u op school weinig geleerd hebben. In onze vaderlandse geschiedenis is geen sprake van de Slag om Boxtel.

De veldslag werd uitgevochten tussen de Franse troepen onder bevel van generaal Pichegru en geallieerde troepen uit Groot-Brittannië, Hannover en Hessen. Tegen Frankrijk was een toepen-alliantie gemaakt die bestond uit Holland, Engeland, Hannover, Hessen en Pruisen. De laatste drie landen zouden later samensmelten tot Duitsland. Ze hadden zich bij de bruggen over de Dommel verschanst. Op 14 september vielen de Fransen de geallieerde positie bij Boxtel van drie zijden aan en veroverden het dorp en de brug over de Dommel na een slag van drie uur. Daarna veroverden ze de bruggen bij Sint-Oedenrode en omgeving. Op 15 september hebben Engelse troepen onder leiding van de Duke of Wellington geprobeerd Boxtel weer terug te heroveren, maar dat mislukte. De Fransen waren te sterk en joegen de Engelsen snel terug naar Veghel.

In het buitenland is de slag van Boxtel beter bekend dan in ons eigen land. De veldslag is de geschiedenis ingegaan als de gebeurtenis waarbij de benaming 'Tommy' voor Britse soldaten werd uitgevonden. Op basis een nieuw Engels boek zal Dik Bol uitleggen hoe de slag verliep en waar de slag zijn roem aan dankt.

Nieuwsbrief - maart 2011

Op zondag 5 juni 2011 maken we een excursie naar het mooie dorp Oirschot.

Excursie naar Oirschot

Om 13.00 uur verzamelen we bij het VVV, gevestigd in het kapittelhuis, waarin ook het museum de Vier Quartieren is gehuisvest. U vindt het aan het adres Sint Odulphusstraat 11, 5688BA Oirschot, schuin achter de Sint Petruskerk.

Onder leiding van een gids maken we een wandeling door de historische dorpskern van Oirschot. Daarbij doen we ook de gotische Sint Petruskerk en het tufstenen Boterkerkje aan. De gids leidt ons rond door de historische kern, vertelt een stukje geschiedenis van menig opvallend pand en het andere moois dat uit het verleden bewaard is gebleven.

www.vvvoirschot.nl

Daarna brengen we een bezoek aan het Kruysenhuis.

De Boxtelse Jan Kruysenstraat houdt de herinnering levend aan de schilder Jan Kruysen. Hij werd geboren in 1874 in de Liempdse buurtschap Vrikkhoven, en woonde en werkte een groot deel van zijn leven in Boxtel. Hier stierf zijn vrouw in het kraambed bij de geboorte van hun 16^e kind. Twee van hun kinderen, Antoon en Maria, maakten ook naam als kunstenaar. Na buitenlandse omzwervingen woonde het gezin vanaf 1924 in Oirschot. Kruysen was een zeer productieve schilder. Hij overleed in 1938.

Sinds 15 jaar hebben de drie kunstenaars uit de Kruysenfamilie in Oirschot een eigen museum, het Kruysenhuis. Naast het werk van Kruysen omvat de collectie ook werk van andere kunstenaars.

www.kruysenhuis.nl

Na afloop kunt u zich laven op een van de vele terrassen die Oirschot rijk is en vanaf daar nog eens rondkijken naar al die mooie Oirschotse panden.

Voor deze excursie kunt u zich opgeven bij secretaris@heemkundeboxtel.nl of 0411 684586. De groepsgrootte is max. 25 personen. De kosten voor de gids en entree museum worden voor onze leden door de heemkundingering voldaan.

We reizen op eigen gelegenheid, maar svp doorgeven indien u geen vervoer heeft of als u iemand in uw auto kunt laten meerijden. En denkt u aan gemakkelijke loopschoenen, want Oirschot is historisch geplaveid!

Nieuwsbrief - maart 2011

MEDEDELINGEN

- **Volgende lezingen** op dinsdag 20 september, 25 oktober en 22 november.
Excursies op zondag 5 juni naar Oirschot en zaterdag 17 september naar Moresnet e.o.
- Tijdens de jaarvergadering werd het boekje **'Een motte op de kerkheuvel'** gepresenteerd. Onze leden hebben een exemplaar ontvangen. De volledige tekst en illustraties zijn ook digitaal beschikbaar op onze website www.heemkundeboxtel.nl > Foto's / Presentaties > Een motte op de kerkheuvel.
- Voor de brochure over de **Binnendommertjes** gaat u naar www.heemkundeboxtel.nl > Foto's / Presentaties > Binnendommertjes, kroonjuweel van Boxtel
- De ontwikkelingen rondom de projecten **De Romeinen in het Groene Woud** vindt u onder www.heemkundeboxtel.nl > Boxtel cultuurhistorie > Romeinen
- Op 2 feb. zond **Omroep Dommeland** een interview uit met Hanneke van der Eerden en Martien Dijkstra. Over de geschiedenis en de betekenis van de Boxtelse heemkundekring, maar ook werd uitgebreid aandacht besteed aan het onderzoek op de kerkheuvel. Voor wie het gemist heeft, heeft onze webmaster het op onze site gezet: www.heemkundeboxtel.nl > Foto's / Presentaties > Interview heemkundekring en kerkheuvel Omroep Dommeland > interview deel 1 > interview deel 2
- Onze webmaster Jos twittert voortaan over alle wijzigingen op de site: <http://twitter.com/heemkundeboxtel>
- Welkom aan onze **nieuwe leden**: Jan en Han Jaspers, Rob Strik, kapelaan Jacques Grubbe, Peter van Lierop (de vinder van de mantelspeld bij de kerkheuvel), Peter van der Weide. De nieuwe leden in 2010 zijn nog onvermeld gebleven en dat maken we hiermee goed: Jan Doe, Sjak Doms, Ad van Gestel, Joop van der Groen, Egbert en Zwaantje Janssens, Fons van Heesch, Wim Jansen, Rob en Gemma Margry.
- Bij deze nieuwsbrief vindt u het verhaal over de **Boxtelse weverijen van Van Oerle**, geschreven door ons lid Edwin Niers. Hij is voornemens om het verhaal nog uit te breiden en is geïnteresseerd in iedereen die nog foto's, voorwerpen of verhalen heeft. Op onze site te vinden op www.heemkundeboxtel.nl > Foto's / Presentaties > Van Oerle
- Secretaris en ledenadministratie: Hanneke van der Eerden, Liempdseweg 3, 5283RB Boxtel, 0411-684586 secretaris@heemkundeboxtel.nl
Penningmeester: Frans van Susante, 0411-678103
penningmeester@heemkundeboxtel.nl Contributie 20 euro op rekeningnr. P3725764 tnv Penningmeester Heemkundigekring, Hendrik Verheeslaan 29, 5283CP Boxtel of contant.

